

ρίστους ἴσως δι' ὑμᾶς, εἶπεν ὁ γέρον. Εἰσήλθομεν λοιπὸν εἰς τὸν θάλαμον καὶ ἐκαθήσαμεν εἰς τὰ θρανία μας. Ἀφοῦ δὲ συνομιλήθημεν ἱκανῶς περὶ τῆς Ἀγίας, ἡ συνομιλία ἐτράπη εἰς τὸν ἀπόπλου τῶν Μοραβῶν ἱεραποστόλων.

« Ὁ γαμβρός μου καὶ ἡ θυγάτηρ μου, εἶπεν ὁ γέρον, δις ἤδη ἀπῆλθον εἰς τὸ ἀκρωτήριον τῆς Καλιῆς Ἐλπίδος, ἀλλ' ἡ ἀνεψία μου καὶ ὁ υἱός μου Κάρλος, (τότε δ' εἶδεις τὴν νεωτέραν τῶν δύο κυριῶν καὶ τὸν παρ' αὐτῇ καθήμενον νεόν) ἐπειδὴ πρό τινων μόνον μὴ νῶν συνεζεύχθησαν κατα πρῶτον ἐπιχειροῦσαι τὴν θαλασσοπορίαν ταύτην.

« Ἀ! πάτερ μου . . . μὴ φοβῆσθε ὑπὲρ ἡμῶν, εἶπεν ἡ νέα, θέλομεν ὁπομείνει τὰς κακοπαθείας περὶ ὧν μᾶς ἐλαλήσατε, ναι, θέλομεν τὰς ὑπομείνει γενναίως.

« Ἐγὼ, εἶπεν ὁ γέρον μετὰ συκινήτους, ἐγκατέλιπον τὴν πατρίδα μου, τὸν τόπον τῶν προπατόρων μου, διὰ νὰ μὴ ἐπιτρέψω πλέον ἔβλεπον νὰ ἀποθάνω ἐκεῖ ὅπου ἀπόλεσα τὴν σὺντροφον τῆς νεότητός μου, ἔβλεπον νὰ ταρῶ πλησίον τῆς, παρὰ τοῦ πόδας τῆς κυπαρίσσου ἧ; ἡ νεκρική σκιά περιβάλλει τὸ λειψανόν τῆς. Ἀ! ἐπανελάθει ὑψώσας τὴν φωνὴν καὶ ἰδὼν ὅτι ἠκούομεν προσηκτικῶς τοὺς λόγους του, ὁ μακρὸς μου βίος δὲν διήλθεν ἀπῆλλαγμένως περισηκτικῶν καὶ κινδύνων.

Τὸν παρεκαλέσαμεν νὰ μᾶς δώσῃ τινὰς πληροφορίας ἐπὶ τῆς κατὰ τὸ Ἀκρωτήριον προόδου τοῦ χριστιανισμοῦ, καὶ τῶν ἐκεῖ ἰδρυθέντων θρησκευτικῶν καταστημάτων.

« Δεκαπέντε περίπου ἔτη διέτριψα εἰς τὸ Ἀκρωτήριον μετὰ τῆς οἰκογενείας μου, εἶπεν ὁ γέρον τὰ πρῶτα ἔτη ὑπέβησαν λίαν δυσχερῆ καὶ ἐπίπονα ἤγαγκαζόμεθα νὰ πλαιώμεν κατὰ τῶν θηρίων καὶ τῶν αὐτοχθόνων τοῦ τόπου, οἵτινες μισοῦντες πάντα νεωτερισμὸν κατεπολέμουσαν τοὺς ξένους σκληρῶς, συγκαίως δὲ κατερέμουσαν καὶ τὴν μικράν μας ἰδιοκτησίαν, ἀλλ' ἡμεῖς, ἀποδίδοντες εὐεργεσίας ἀντὶ τῶν ὑβρίων, καταρωσάμεθα νὰ καταπυρνώμεθα τὸ πρὸς ἡμᾶς μίσος των καὶ νὰ τοὺς προσελκύσωμεν. Τότε ἤρχισα τὸ μέγα καθῆκον ὑπὲρ οὗ ἀπῆλθον· ἐδίδοχα δηλ. τοὺς δυστυχεῖς ἐκείνους τὰ πρὸς εὐδαιμονίαν των συντελοῦντα ἔθιμά μας, καὶ ἐνέπνευσα εἰς τὰς καρδίας των τὰς ἀρχὰς τῆς θρησκείας μας. Τὰ πάντα καλῶς ἀπέβαινον· τὸ παράδειγμα τῆς εὐπραγίας ἧς ἀπελάμβανον οἱ ἀκολουθήσαντες τὰς συμβουλὰς μου συνέτεινε πολὺ εἰς ἐπαύξησιν τῶν προσηλύτων μας· ἡ εὐτυχία καὶ ἡ εἰρήνη ἐπανῆλθον εἰς τὴν μικράν μας ἀποικίαν, ἧτις ἐτοποθετεῖτο πρὸς τὸ ἐνδότατον μέρος, εἰκοσι περίπου μίλια μακρὰν τοῦ Ἀκρωτηρίου· ἐνόμισα τότε ὅτι εἶχον φθάσει εἰς τὸ τέρμα τοῦ ἔργου μου· αἱ εὐχαί μου ἦσαν πεπληρωμέναι καὶ ἐκάστην ἐσπέραν, ἡ σύζυγός μου, τὰ τέκνα μου καὶ ἐγὼ εὐχαριστοῦμεν τὴν Θεῖαν Πρόνοιαν διὰ τὴν ὅποιαν μᾶς ἔδωκε προστασίαν. Ἐντοσοῦτις ὁ καρπὸς τοσοῦτων μόχθων ἐπέπρωτο νὰ καταστραφῇ κατ' αἰφνίδιον σχεδὸν τρῶπον. Πλείστοι ἱεραπόστολοι αἰρέσειαν διαφόρων τῆς ἰδικῆς μας ἦλθον εἰς τὸ Ἀκρωτήριον. Εἰς δ' ἐξ αὐ-

τῶν, παρασυρόμενος ὑπὸ ὑπερβολικοῦ ζήλου, ἐλησμόνηεν ὅτι τὸ καθῆκον λειτουργοῦ τοῦ Θεοῦ, εἰς ὅποιαν δὴποτε θρησκείαν καὶ ἀν' ἀνήκει, εἶναι τὸ κηρῶν τὴν ἀρετὴν καὶ τὸ κατασιγάσει τὰς διχονοίας· ἐκείνον φιλόδοξος καὶ φλεγόμενος ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας τοῦ νὰ καταστήσῃ ἐπίσημον τὴν εἰς τὸ Ἀκρωτήριον διαβάσιν του ἐπιστώμενος πολλοὺς προσηλύτους ἐκείνους εἰς τὴν διχονοίαν μεταξὺ τῶν δυστυχῶν ἐκείνων τοὺς ὁποίους μετὰ τόσου κόπου εἶχομεν σώσει ἀπὸ τῆς δειτιδαμονίας καὶ τῆς εἰδωλολατρίας. Προσηλυτίζόμενος δ' ὅτι ἤθελε νὰ τοὺς διδάξῃ τὴν θρησκείαν τοῦ Θεοῦ του, ἡ ἐκάλει τὴν μόνην ἀληθῆ καὶ ἀρίστην ἐξῆψε μεαζὺ των τὸ μίσος, θυσιάζων πολλάκις νὰ εὐτελεῖ δῶρα καὶ κολακεύων τὰς αἰσθήσεις των πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ του. Ἐντεῦθεν τὸ μίσος μας ποίμινον μᾶς ἐγκατέλιπε διὰ ν' ἀκολουθήσῃ ἐπιπροφρόνημα. Ἀλλ' ἡ πλάνη τῶν ἀθλιῶν τούτων ἐπρωφῆσεν ἐπέκεινα, διότι οἰστρηλατούμενοι, ἀγνοοῦντες ὁποῖον δαιμόνος μανίας καὶ φανατισμοῦ, ἐλησμόνησαν ὅτι δὲν τοὺς εἶχομεν κακοποιήσει, καὶ προφυλάξαι τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἐγὼ καὶ ὁ υἱός μου εὐρισκόμην εἰς τὴν ἀγορὰν, εἰσῆλθον εἰς τὴν περιοχὴν μας, καὶ στρεψάν τὴν οἰκίαν μας καὶ τοὺς χοροβονιάς μας καὶ μὴ ἀρκεσθέντες εἰς ταῦτα, ἐκτύπησαν καὶ τὰ λαιμὰν σύζυγόν μου, ἣν εὗρον νεκράν κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν μου.

Ἐνῶ ἐλεγε ταῦτα ὁ ἀγαθὸς γέρον ἐσπόγγιζεν δάκρυά του ῥέοντα κρουνηδόν.

Θυμαζόμενοι, τῶ εἶπον μετὰ μακρὰν παύσιν, πῶς ἔγινε γετε καὶ αὐθις εἰς τόπους ὅπου δυνατόν νὰ ῥίψατε δυνεύητε μεγάλως.

« Δι' ἐμὲ οὐδεὶς φόβος, ἀπήντησεν, εἶμαι γέρον ὀλίγη μόνον ἡμέραι ἐναπολείπονται καὶ φθάνω εἰς τὸ τέρμα τοῦ σταδίου μου, ἔπειτα, μικρὰ εὐχιστηρίας εἶναι τὸ ν' ἀγαθοεργῆ τις τοὺς δυστυχεῖς τοὺς διδάσκη ν' ἀπολαύσει τ' ἀγαθὰ τῆς ζωῆς ἐκείνων ἀπλῶν, ν' ἀγαπῶσι δὲ τὸν Θεόν; Ὁ μόνος φόβος εἶναι διὰ τὰ τέκνα μου, ἠθέλησαν νὰ μὴ εὐδυστώσιν, ἠθέλησαν νὰ μὴ ἀκολουθήσωσι

— « Ναι πάτερ μου, ἀπεκρίθη ἡ πρεσβυτέρα ἐκ τῶν δύο κυριῶν, ἠθελήσαμεν νὰ σὲ συνοδεύσωμεν διὰ τὴν παρηγορῶμεν, νὰ σὲ ἀγαπῶμεν καὶ νὰ σὲ βοηθήσωμεν εἰς τὸ θεάρεστον ἔργον σου.

Ὁ γέρον ὀλίψας τὴν χεῖρά της τὴν ἠσπάσθη· καὶ ἦτο τότε πλέον ἢ δέκα ὥραι τῆς νυκτός, ὁ πόστολος μᾶς παρεκάλει νὰ βραδύνωμεν εἰς τὴν οἰκίαν λεπτὰ τῆς ὥρας, ὅπως τελώσωμεν τὴν ἐπιπροσευχὴν μετ' αὐτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του. μᾶς ἀρνήθητε ταύτην τὴν χάριν, μᾶς εἶπε, μετὰ τὴν στιγμὰς θέλομεν ἀποχωρισθῆ, καὶ βεβαίως διὰ προστασίαν.

Ἐνεδώκαμεν εἰς τὴν πρόσκλησιν. Αἱ γυναῖκες ὁ γέρον, ἐξῆλθον τοῦ θαλάμου καὶ ἐσχημάτισαν κλον. Ὁ γέρον ἔλαβε βιβλίον, καὶ ἀναγινώσκων στυγερὰς τινὰς ἐψάλλον ὕμνους, βαθείας οἰωπῆς ἐπιπροσευχῆς· αἱ δὲ κυρία καὶ οἱ σύζυγοι των ἐνώπιον εὐθὺς τὰς φωνὰς των μὴ τὴν τοῦ γέροντος, ἀπεσπασαν τὴν παθητικωτάτην ἀρμονίαν ἐξ ὧν μὴ ἐμῶν εἶχον ἀκούσει. Ἡμῖν σφοδρῶς συγκεκινημένοι,